

TKP'ne özgürlük

TKP'ne özgürlük! Bu belge, yurt çapında, ulusal çapta, giderek dünya çapında ilerici, devrimci güçlerin, örgütlerin güncel istemleri oluyor. Bu istem, Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Berlin Konferansı'nda onayladıkları, yayınladıkları belgede de yer alıyor. Belgede: «Konferansa katılanlar, TKP'nin legale çıkmasını kesinlikle isterler ve bu ülkenin tüm demokratik güçleriyle dayanışmalarını bildirirler» deniyor.

TKP, dünya komünist hareketinin savaştan bir kolu, onun kopmaz bir parçasıdır. TKP, uluslararası alanda, komünist partileri arasında gereken yerini aldı. Bu yeri, Leninci, ardıcıl savaşlarla kazandı. TKP, dünya komünist ve işçi partilerinin danışma toplantılarına aktif katıldı. Bu büyük forumların ele aldığı, gündeme koyduğu sorunların çözümlenmesine olumlu katkılarda bulundu. Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Berlin Konferansı bunun en taze bir örneğidir.

TKP'ne karşı böylesine bir saygınlığın artması bir rastlantı değil. TKP, 56 yıl boyunca çok çetin savaşlardan, sınavlardan geçti. Sert bir savaş ateşinde pişti. TKP ulusal bir partidir. Ulusal bağımsızlık savaşımına, emperyalizme, işbirlikçi burjuvaziye karşı yürüttüğü savaşıma ara vermedi. Anti-Leninci akımlara, bozgunculara, sağlı sollu oportünistlere karşı savaşımı durdurmadi. İşçi sınıfının, geniş halk yığınlarının, ulusun gerçek çıkarlarını sürekli savunageldi. Bununla yanyana, bununla örülerek, proletarya enternasyonalizmine her zaman bağlı kaldı. Bu güçlü, Leninci silâhi elinden bırakmadı. Bu silâhi bundan böyle de elinden bırakmayacaktır.

TKP'nin saygınlığını arttıran nedenlerin temelinde onun savaş programı yatar. TKP'nin strateji ve taktiğinin doğruluğunu, politik çizgisinin Leninci ilkelerle uyumlu olduğunu güncel olaylar açık seçik ortaya koymaktadır.

TKP işçi hareketine, ulusal bağımsızlık direnişlerine yol gösteriyor. Bunların örgütlenmesine yardım ediyor. Yığınların savaşlarından ders alıyor. Her yerde örgütleniyor, parti komiteleri kuruyor.

TKP'ne özgürlük, böylesi bir savaşla kazanılacaktır!

Bildiri

TKP Merkez Komitesi Politik Bürosu, 6 Temmuz 1976 günkü toplantısında: Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Berlin Konferansı, bu konferansta açıklanan Belge'yi değerlendirdi ve onayladı.

Politik Büro, Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Berlin Konferansı'na katılan TKP delegasyonu başkanı Genel Sekreter İ. Bilen yoldaşın konferans üstüne raporunu dinledi. Politik Büro, delegasyonun konferansta politik tutumunu, yaptığı konuşmayı tümüyle doğru buluyor, onaylıyor.

Politik Büro, böylesi bir forumun toplanmasını dünya komünist hareketinin yeni bir başarısı, ileriye doğru güçlü bir adım sayar. Politik Büro, konferansta alınan olumlu sonucun Avrupa'da ve dünyada barış, güvenlik, işbirliği ve sosyal ilerleme yolunda yürütülen savaşta önemli bir katkı olduğunu belirtir.

Belgenin hazırlanması için kurulan Redaksiyon Komisyonunun çalışmalarına, baştan sonuna kadar katılan TKP delegasyonunun çabaları olumlu, yapıcı olmuştur. Delegasyonumuz, önemli öneriler ileri sürmüş ve bunlar Belge'de yer almıştır. Politik Büro, Redaksiyon Komisyonunun çalışmalarına katılan delegasyonumuzun politik tutumunu, davranışlarını doğru bulur ve onaylar.

Konferansın açıkladığı Belge, Maksizm-Leninizm ilkelerine oturtulmuştur. Bu Belge, bir sıra güncel, somut sorunları içeriyor. Konferansa katılan partiler arasında ortak çözüme bağlanan bu sorunlar Avrupa ve dünya halkları için, bu arada Türkiye halkı için büyük bir önem taşımaktadır. Bu konferans, açıklanan Belge halkımıza, işçi sınıfına, emperyalizme, işbirlikçi, gerici büyük burjuvazinin, erki elinde tutan çevrelerin, halk düşmanı hükümetin zorbalıklarına karşı savaşta yol gösterici niteliktedir.

Konferans bir kez daha dünya kamuoyuna gösterdi ki: çağımızın devrimci ana gücü, başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerdir, dünya komünist ve işçi hareketidir, ulusal kurtuluş hareketleridir. Partimiz, bu güçlerin savaşta birliğini güncel eylemleriyle güçlendirecektir.

Sovyetler Birliği, yüce Lenin'in partisi, proleter enternasyonalizminin temel dayanağıdır. Sovyetler Birliği'nin sürekli, yolundan şaşmaz Leninci barış politikası dünyamıza, bu arada Avrupa'ya yumuşama havası getirmiştir. Bu yumuşama havasına karşı yeniden estirilme istenen «soğuk harp» kışkırtıcılığı yenilecektir. Komünist hareket daha da güçlenecektir. Ulusal kurtuluş ve bağımsızlık direnişleri daha geniş boyutlar alacaktır.

Konferans, Türkiye'de de işçi hareketinin birliği için olan savaşı güçlendirecektir. Bütün ileri, demokratik güçlerin ortak bir savaş programı üzerinde elele vermeleri kaçınılmaz bir zorunluktur. Konferans, bu savaşta halkımıza güç kaynaklarından biri olacaktır.

TKP, bugün faşizme tırmanma yolunu tutan halk düşmanı hükümetin alaşağı edilmesi, yerine ileri, demokratik bir erkin, hükümetin getirilmesi için işçi sınıfının, bütün halkçı güçlerin, örgütlerin yürüttükleri savaşımı bundan böyle de örgütleme çizgisinden yürüyecektir.

Emperyalizme, işbirlikçi hükümete karşı sürdürülen savaş, her soydan ve her boydan oportünistlere, kuyrukçulara, işçi sınıfı düşmanlarına, polis ajanlarına, Maoculara, faşistlere karşı yürütülen savaştan ayrı değildir.

Partimiz, bundan böyle de, proleter enternasyonalizmini, Marksçı-Leninci savaş ilkelerini var gücüyle savunacaktır. Bu ilkeler, partimizin savaşında köşe taşlarıdır.

TKP Merkez Komitesi
Politik Bürosu

6. Temmuz 1976

İtalyan Komünist Partisi Merkez Komitesine

Değerli yoldaşlar,

20 Haziran seçimlerinde elde ettiğiniz olağanüstü başarıdan dolayı sizi candan kutlarız.

İtalyan Komünist Partisi Avrupa'da barışın, demokrasinin ve sosyalizmin bir kale-sidir. Bundan dolayı başarınızı bütün ilerici insanlığın başarısı saymaktayız.

Sizleri candan kutlar ve yeni başarılar dileriz. Kardeşçe selâmlarımızın kabulünü rica ederiz.

7. 7. 1976

Türkiye Komünist Partisi
Genel Sekreteri İ. Bilen

Yığın örgütleri

Her parti, her örgüt yığınsal olmak, yığınları safklarında örgütlemek için çaba harcar. Bunun için savaşır. TKP'nin de başta gelen amaçlarından biri, işçi sınıfının sınıfsal, emekçi halkın yığınsal partisi olmaktır. Sınıfsal ve yığınsal olmak, birbirine ters gibi görünürse de gerçek hiç de öyle değildir. Bu iki nitelik, gerçekte birbirini tamamlar. İşçi sınıfının savaşım anaçıları etrafında emekçi yığınları toplamayı öngörür.

TKP, işçi sınıfının öncü kolu olarak, sınıfsal ve yığınsal bir parti olma çabasının yön ve yöntemlerini program ve tüzüğünde açıkça göstermiştir. TKP'ne girmek için Türkiye Komünist Partisinin tüzük ve programını kabul etmek, yani komünist olmak gerekir.

Yığınları örgütlemenin ikinci yolu, yığın örgütleridir. Aynı program ve tüzüğü olan yığın örgütlerinde, TKP üyeleri, sosyalistler, burjuva partilerine, hattâ bugün hükümette olan ve emperyalizmin ajanları durumunda bulunan partilere bağlı, bu partilere oy veren emekçiler de vardır. Emekçi halkın bir kısmı halâ, AP gibi, yöneticileri emekçi yığınlarına ihanet eden, emperyalizme bağlı, faşizme tırmanan partilerin oy deposu durumundadır.

Biz, bu partilerin yöneticilerini suçlamak, bu yığınların bizim olduğunu, objektif olarak çıkarlarının devrim hareketinde olduğunu biliyoruz. Çünkü bunlar, emperyalizmin ve işbirlikçilerin dayattığı düzen tarafından amansızca sömürülmektedirler. Dış ülkelerde bulunan işçilerimizin ve emekçilerin durumu da aynıdır. Yığın örgütlerinin ödevi, sömürülen, baskı altında tutulan emekçilerimizi bu sömürüye karşı örgütlemek, onları bir çatı altında toplamaktır. Lenin, yığın örgütlerinde sömürüye karşı savaşmak gibi ortak bir nitelik üzerinde durmayı ve yığın örgütlerinde bu amaçla toplanan emekçilerin dinsel ve politik inançlarıyla çatışmamayı, onları sınıf savaşının gelişme süreci içinde eğitmeyi ve onların sınıfsal bilincini ancak bu savaş içinde yükseltmeyi salık veriyor.

Yaşam bize, Lenin'in bu görüşünün doğruluğunu hemen hemen her gün ispatlıyor. Bu ölçüye bağlı kalınmayan her yerde yığın örgütleri emekçilerden kopuk kalıyor, soyutlanıyor ve bir tartışma kulübü durumuna düşüyor. Bu gibi örgütlerde ancak bir partiye bağlı olanların veya bozi sempatanların toplandığı görülüyor.

Gericilerin elinde bulunan örgütlerde çalışmak sorunu da gelecek soymızda ele alınacaktır.

Marksist-Leninist parti

Bütün kapitalist ülkelerde olduğu gibi, memleketimizde de sınıf düşmanları, Marksizm-Leninizmi şaşkırtmalarına konu edinmektedirler. Bu, egemen çevrelerin, büyük burjuvazinin, emperyalizmin ideologlarının genellikle Türkiye işçi sınıfına ve özellikle TKP'ne karşı yürüttükleri savaşta temel noktalardan birini oluşturmaktadır. Kapitalist ülkelerin birçoğunda, bu arada Türkiye'de Maoçu, anarşist, Troçkist gruplar gittikçe artan bir ölçüde Marksizm-Leninizm deyimini kullanmaktadırlar. Ve bu alanda egemen çevrelerden, burjuva hükümetlerinden de yardım görmekteyiz.

Dünya komünist ve işçi hareketine bağlı partiler, bu arada TKP Marksizm-Leninizm ilkelerine bağlı olduklarına göre, burjuvazi bu kışkırtmalarıyla gerçekten Marksçı-Leninist partilere karşı provokasyonlar tertiplemek, kamuoyunu şaşkırtmak alanında geniş bir manevra olanağı bulmaktadır. Maoçuların, anarşistlerin, Troçkistlerin sınıf savaşında işçi sınıfına ihanetlerinin önemli yönlerinden biri de, büyük burjuvaziye, emperyalizme bu ideolojik saldırılarında yardımcı olmalarıdır.

Başbakan Demirel ve hükümet ortakları Türkeş, Erbakan, Feyzioğlu, Millî Güvenlik Kurulu'ndaki generaller, MİT yöneticileri sık sık Kamünist Partisi'ni bombacılıkla, silahlı «ayaklanma» tertiplemekle, avantürizmle suçlamaktadırlar. Aşırı gerici çevrelere, büyük burjuvaziye, emperyalizme bağlı basın da hemen hemen hergün Maoçulardan, Troçkistlerden, başıbozuklardan devşirilen kimselerin anarşist, serüvenci çıkışlarını, TKP'ne, komünistlere yüklemek için olağanüstü bir çaba harcamaktadır.

TKP Marksizm-Leninizm ilkelerine bağlıdır. Marksizm-Leninizm, işçi sınıfının, bütün emekçi halkın kurtuluşunu, sınıf savaşının gelişmesinde, kökleşmesinde görür. İşçi sınıfının, geniş emekçi yığınlarının, özellikle köy emekçilerinin katkısı, dayanışması, işçi sınıfıyla köylülüğün bağlaşıklığı olmadan devrim başarılamaz. Tekellerin, emperyalizmin erk ve egemenliğine son verilemez. İleri, demokratik bir düzen kurulamaz ve bu düzenden sosyalizme geçilemez. Bundan ötürü Marksizm-Leninizm devrim öğretisi, geniş demokratik bir tabana oturtulmuştur.

İşçi sınıfının savaşının gelişme sürecinde, işçi sınıfının kullanacağı yöntemlerin, araçların saptanmasında burjuvazinin tutumu, onun karşı devrimci davranışları önemli bir yer tutmakta, rol oynamaktadır. Burjuvazi silâha, zor yöntemlerine başvurduğu zaman işçi sınıfının kendi kazanımlarını korumak için devrimci zora başvurması doğaldır. Bundan ötürü devrimin, tek bir yöntemi yoktur. Zamana, yere ve burjuvazinin tutumuna göre devrim yöntemleri değişir.

Bu ilkeleri yadsayanlar, işçi sınıfını serüvenciliğe, goşizme sürükleyenler, burjuvazinin egemenliğini sürdürmesine yardımcı olmaktadır. Maoçuların ve öteki sapık akımlara bağlı olanların yaptıkları budur. Ayrıca bunlar, halkların emperyalizme karşı sürdürdükleri kurtuluş savaşımını da emperyalizmle elele boğmaya çalışmaktadırlar. Bunun en son örneğini Angola'da gördük. Bu durumda olanların Marksizm-Leninizm deyimini kullanmaları, emperyalizme ve büyük burjuvaziye daha geniş ölçüde yardımcı olmalarından, kendilerini maskeleyen başka bir anlam taşımaz.

Yan ödemeler

Yan ödemelerle ilgili kararname yürürlüğe girdi. Girdi ama, çalışanların ekonomik sorunlarına bir çözüm getirmedi. Bunun için tüm çalışanların protestolarıyla karşılandı. Protestaların nedenleri pek çok. Bir kere yeni kararnameyle orman kesimi, teknik elemanlar için olduğu gibi birçok memurun da yan ödemeleri yarı yarıya azoıldı. Sonra, daha önceki yan ödemelerde, en az alan memurla en çok alan arasındaki fark 6 kat iken, yeni kararnamede bu fark 20 kata yükseldi. Yani, ücrette adalet ve eşitlik diye bir şey gözetilmiyor.

MC hükümeti 850 bin memurun tüm istemlerini elinin tersiyle itmiş, bildiğini okumuştur. Özellikle bugünkü yaşam koşulları içinde (son yedi ayda tüketim mallarındaki fiyatların %40 ilâ %100 oranında arttığını düşünür, gelmiş ve gelecek zamları gözönünde bulundurursak) oyda 184 lira yan ödemeye memurun yaşam savaşımı veremeyeceği ken-

diliğinden anlaşılır. 184 lira, son günlerde tıp gaza yapılan %75 zammı bile karşılamaz.

Dahası var. Yeni kararnamede yan ödemelerle ilgili göstergeler emekliliği yansıtmamaktadır. Hükümetin büyük aylıklarla su başlarına getirdiği adamlarına, vurgun, soğun düzenini savunan, koruyan güvenlik memurlarına büyük ayrıcalıklar sağlanmıştır. Böylece Demirel Hükümeti açıkça, kendisine kulköle olacak memurlar yetiştirmek yolundadır. Bu bakımdan yürütme organına tanınan ve çalışanlar üzerinde baskı aracı olarak kullanılan yetki kaldırılmalıdır.

Yan ödeme istemleri ileri sürülürken yasadâ bazı düzeltmeler yapılması da ileri sürülmüştü. Yan ödemeler sistemine son verilmesi, yerine, günün yaşam koşullarına uyacak biçimde kat sayısının artırılması ve tek ücret ilkesinin gerçekleştirilmesi önerilmişti. Bu istekler bugün de yineleniyor.

DGM'ne karşı savaş

İşçi sınıfı ile işbirlikçi burjuvazi, ilerici, demokratik güçler ile gerici, egemen çevreler arasında savaşım bugün Devlet Güvenlik Mahkemeleri üzerinde yoğunlaşıyor. Bu, rastlantı değildir. Kanlı sıkıyönetim döneminin bir uzantısı olan ve Bekirağa bölüğünü andıran DGM, işbirlikçi burjuvazinin elinde faşizme tırmanışta baskı, terör ve zorbalık aracıdır. Zorba hükümet, bugün memleket ölçüsünde yoğunlaşan ilerici güçlerin direnişleri karşısında DGM'ne bel bağlıyor. Başta gelen amacı, gelişen işçi hareketini ezmek, devrimci, anti-emperyalist, ulusal bağımsızlık savaşını dumura uğratmaktır. Demokratik hak ve temel özgürlükleri kökünden budamaktır. Amerikan emperyalizmine, saldırgan NATO'ya dayanan sosyalizm, sömürü ve terör düzenini böylece sürdürmektir. DGM, yalnız işçi sınıfına, ilerici güçlere karşı değildir. Bütün ulusa, burjuvazinin ulusal çıkarları savunan kesimine de karşıdır. DGM'ne karşı savaş, Amerikan köleliğine, NATO boyunduruğuna karşı olan herkesin, her yurtsever kişi ve kuruluşun ortak davasıdır.

TKP, DGM'ne karşı ilk savaş açan, bunların faşist niteliklerini açığa vuran ve ilerici güçleri, halkı örgütlü savaşa çağıran tek partidir. TKP, bugün de DGM'ne karşı ardıcıl, özverili bir savaş yürütüyor. TKP'nin bu savaşı yığınlara mal olmuş, memleket ölçüsünde güçlü bir kampanyaya dönüşmüştür. İşçi sınıfı, devrimci sendikalar bu savaşımın özünü oluşturuyor. Türkiye proletaryası, emekçi yığınlar, DGM'ne karşı gur seslerini yükseltiyor. «Faşizme geçit yok!» diyor. «Amerikan zorbalığına, NATO boyunduruğuna son!» diyor. Böylesi ulusal bir amaç uğrunda genel grevi kapsıyan somut savaş biçimlerini gündeme alıyor. Bunlar ulusal bağımsızlık ve kurtuluş savaşında ileri adımlar, olumlu gelişmelerdir.

Böylesi çetin ve sorumlu bir dönemde, sınıf ve ulusal bağımsızlık savaşımının sertleştiği bir ortamda Türk-İş başları, sarı sendika ağaları, Tunçlar-Şide'ler bozgunculuklarını sürdürüyor. Bunlar, açıktan açığa DGM'ni destekliyor. Bunların yasalastırılmasına «uygun biçimler verilmesini» istiyor. Böylece, hükümetin faşizme tırmanmasına merdiven oluyor.

Bugün yapılacak iş, işçi sınıfının örgütlü savaş birliğini sağlamaktır. İlerici, demokratik güçlerin ve örgütlerin ulusal amaçlar etrafında eylem birliğini oluşturmaktır. Bunu, memleket çapında geniş yığınların katılacağı grev, gösteri ve protesto eylemleriyle somut temellere atırmaktır. DGM'ne karşı açılan savaş böylesi bir temele oturtulduğu zaman başarıya ulaşabilir.

«Sızma» edebiyatı

TKP tüm eyleminde sendikalarındaki çalışmalara her zaman büyük bir önem vermiştir. Ayrım yapmaksızın işçiler neredeyse orada örgütlenme yolunu tutmuştur. Sendikaların parti-dışı niteliğini, bağımsızlığını savunmak TKP'nin sendikal politkasının ayrılmaz bir parçasıdır. Bu Marksçı-Leninci politika, demokratik sendikal hareketin günümüzde gelişmesinde ve işçi sınıfının birliğe yönelmesinde belirleyici rol oynuyor.

Sendikal hareketi politik savaşın dışında tutmak, işçi sınıfını sendikal ve politik bakımdan daha da parçalamak için çırpınan işbirlikçi burjuvazi, komünistlerin sendikalarındaki çalışmasını her yola başvurarak engellemek istiyor. TKP Yayınları dizisinde çıkan «İşçi Sınıfının Birliği»adlı kitapta, V. V. Zagladin şöyle diyor: «Anti-komünist propoganda, komünistlerin sendikalara ,sızarak', onların bağımsızlıklarına son vereceklerini ve bu örgütleri komünist amaçlara bağlayacaklarını yayar.» Komünistlerin sendikalarla ilgili görüşlerini bilerek çarpıtanlar, ülkemizdeki anti-komünist propogandanın da beslendiği çöplükte eşeleniyor. Üstelik bu propoganda, yalnızca komünist olmayan işçileri demokratik sendikalardan uzaklaştırma ve işçi sınıfını bölme amacını taşımakla kalmıyor. Aynı zamanda TKP'nin yasaklı olmasından ötürü, demokratik sendikal hareketi yasal bakımdan ortadan kaldırma, dağıtma amacına yöneliyor.

Yeryüzündeki en gerici güçlerle açık işbirliğine geçen, Çin'de işçi sınıfına, komünistlere barbarca saldıran Mao kliğinin ülkemizdeki ajanları, anti-komünizmin ön sıralarında yer alıyor. Maocuların yayın organları açıkça, TKP'ne, komünistlere, DISK'e saldırıyor.

Sendikal harekete karşı bu anti-komünist cepheden gelen saldırıların bazı legal sosyalistleri de etkilemesi dikkat çekicidir. «Yürüyüş» Dergisi'nin 57. sayısında düpedüz komünistleri, TKP'ni hedef alan bir yazar hareketin içine «sızıntılar» sokulmaya çalışılıyor diye yazıyor. Bu curnalıcılık, derginin 61. sayısında yineleniyor.

Komünistlerle legal sosyalistlerin arasında kama sakan bu tutum işbirlikçi burjuvazinin ve Maoocu provokatörlerin ekmeğine yağ sürüyor. Legal sosyalist akıma bağlı kimseler anti-komünizmin, Maoizmin potansiyel bağlaştığı durumuna düşmemeli, ağır gizlilik koşullarında çalışan TKP ile bağlaşmanın yollarını bulmalıdırlar. İşçi sınıfının birliği için bu zorunlu bir koşuldur. TKP, bütün ilerici güçleri birleştiren ortak noktaları öne çıkarmayı, ayrılıkları eylem birliğinin önüne engel olarak dikmemeyi öneriyor.

Tunç ve faşist saldırılar

Tunç-Şide takımı, Seydişehir ve TARİS'den sonra TOFAŞ'ta da ellerini işçilerin kanlarına buladılar. İşçilere karşı çekilen silâhların arkasında Türk-İş başlarının bulunduğunu, Türk-İş'e bağlı sendikaların bazıları ve işçiler de doğruladı.

Tunç'ların işçi sınıfına karşı giriştiği bu saldırıları, Demirel Hükümetinin faşizme tırmanma politikasına uygun biçimde plânlamıştır. Onlar bu saldırılarıyla hergün biraz daha çöken durumlarını kurtarma çabasındadırlar. Öte yandan, yüzbinlerce işçinin, sendika ve federasyonların DISK'e akışını önlemeyi amaçlıyorlar.

İşçi sınıfı Tunç'ların «partilerüstü politika» ve «sınıf barışı» oyununu çökertti. Bu sarı sendika ağalarının, sendikalara faşistleri yerleştirmesinin, bu terör guruplarını silâhli olarak işçilerin üzerine sürmesinin nedeni budur. Demirel Hükümetinin ülkede sürekli bir sıkıyönetim için yeniden çıkartmak istediği Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasasının savunucusu olmasının nedeni budur. Fakat boşuna, bütün bu saldırılar, faşist yasalar, faşist mahkemeler halk düşmanı düzeni kurtarmaya yetmeyecektir.

1 Mayıs'ı, dünya işçilerinin uluslararası savaş ve dayanışma gününü, bugünün şanlı tarihine uygun olarak yığinsel bir biçimde kutlayan işçi sınıfımız, Demirel'lere, Tunç'lara bir kez daha işçi hareketini bölme fırsatını vermeyecektir. TOFAŞ'ta işçilerin birliği bunu kanıtladı. Türk-İş'den ayrılan sendikaların, 120 bin üyeli Genel-İş'in, bağımsız sendikaların, işyerlerinde işçilerin DISK'in saflarına geçmesi bunu kanıtıyor. DISK genel temsilciler meclisinin Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı genel grev önerisinin işçiler arasında büyük bir çapkunlukla karşılanması, bu öneriyi Türk-İş'e bağlı sendikaların da desteklemesi, Bursa mitingine işçilerin birlik halinde katılmaları, artık Tunç-Şide takımının işçilerin uyanışının önüne geçemeyeceklerini gösteriyor.

İşbirlikçi burjuvazinin faşist tırmanışını önleyebilmek olanağı vardır: Türk-İş'li, DISK'li, sendikalı, sendikasız tüm işçilerin elele vermesi gerek, işçi sınıfının birliğini sağlamak gerek. Böylesi bir savaşa geniş emekçi yığınlarını toplamak gerek.

Demokratik eğitim

Bu yıl da 200 binin üstünde gencimiz üniversite kapılarında geri çevrildi. Sınavlar yine terör ve düzensizlik havası içinde yapıldı. Bunca zorluklara katlanarak sınavlara hazırlanan halk çocuklarının üzerine komando sürüleri, Ülkü Ocaklı faşistler saldırtıldı. Ana-babalar, çocuklarının can güvenliğini sağlamak ümidiyle, üniversite kapılarında bekler oldular. Emekçi çocukları derslerde kurşunlanıyor. Fakülte-leri ve öğrenci yurtlarını basan komandoları, hükümetin polisi kolluyor.

Bu, konunun bir yanı. Bir de eğitim sisteminin sınıfsal özü, halk düşmanı niteliği sorunu var. Eğitim sistemi tümüyle burjuvazinin çıkarları doğrultusunda, emekçi çocuklarının eğitimi, çeşitli yasa ve maddi zorluklarla olanaksız duruma getirme yönünde hazırlanmıştır. Burjuvazinin sınıfsal egemenliğini sürdürmesi için bir araç durumuna getirilmiştir. İlkokullardan üniversitelere kadar bütün okullara burjuva sınıfının, gerici güçlerin adamları yerleştirilmek isteniyor.

Bu durum, demokratik eğitim sorununu, köklü çözüm bekleyen başlıca ulusal sorunlardan biri yapmıştır. Demokratik, halktan yana eğitim için savaş, ulusal bağımsızlık, ilerici, halkçı bir hükümet için yürütülen anti-emperyalist savaşımın önemli bir parçasıdır. Bu, işçi-gençlik bağlaşıklığını, öteki emekçi katmanlar ve demokratik örgütlerle öğrenci gençlik arasındaki dayanışmayı gerektirmektedir.

TKP, bir yandan bu bağlaşıklık ve dayanışmanın gerçekleşmesi için savaşırken, bir yandan da demokratik eğitimin somut ilkelerini yığınlara yayma yönünde çaba harcamaktadır. TKP'nin Programında halk eğitiminin, ilk öğretimden üniversiteye kadar yeniden düzenlenmesi, orta ve yüksek okulların, üniversitelerin halk çocuklarına açık ve parasız olması gereği vurgulanmaktadır. «Eğitimde, kültürde emperyalizmin, militarizmin, gerçililiğin bütün etki ve izleri kökünden silinmelidir. Bütün eğitim kurumları ve sistemi gericilerden, faşistlerden temizlenmelidir.» denmektedir.

Komünistler, gençlerin baş ve halkların dostluğu ülküleriyle, emperyalizme karşı uzlaşmaz bir savaş bilinciyle yetiştirilmesi için, ulusal eğitim işlerinin kökten, yeniden düzenlenmesini öngörmektedirler. Bu ilkesel erekler uğrunda ardıcıl savaşmak, gençliği ve yığınları örgütlemek, en başta komünistlerin görevidir. Bu amaca giden yol, gerici-faşist karması hükümetin yıkılmasından, yerine halkçı bir eğitim sistemini gerçekleştirecek, tüm ulusal sorunları ülkenin ve halkın çıkarları açısından ele alacak, demokratik bir hükümetin getirilmesinden geçmektedir.

SSK

SSK'nın 31. genel kurulu yapıldı. Aşgari Ücret Komisyonunda olduğu gibi, SSK'nın genel kurulunda da sorunlar işçi sınıfının, emekçilerin çıkarları açısından değil, sermayenin çıkarları açısından ortaya kondu.

Genel kurulda konuşan Sosyal Güvenlik bakanı Ablum'dan işveren örgütü temsilcisi İbrahimoglu'na ve sarı sendikacı Şide'ye kadar bütün işçi sınıfı düşmanları «sosyal güvenliği sağlıyoruz, sağlıyacağız» demagojisi yaptılar. SSK'nın asıl sorununu örtbas etmeye çalıştılar. Bu sorunun genel kurulda ortaya konmasını önlemek için DISK'i genel kurula çağırmadılar.

SSK, Müdürler Kurulunu oluşturan üçlü eliyle işbirlikçi sermayenin arpalığı, kredi deposu durumuna getirilmiştir. Sosyal sorunların çözümünü için gerekli yatırımları yapması engellenen SSK'nın 15 milyar lirası çok düşük faizle devletin iç borçlanma tahvillerine bağlanmıştır. Öte yandan, Türkiye'de kullanılan ilaçların 1/3 ni kullanan SSK'nın ilaç fabrikaları girişimleri yine bunlar tarafından engellenmektedir. Böylece Eczacıbaşı gibi işbirlikçilerin ve sömürgeci, yabancı ilaç şirketlerinin kasalarına milyarlarca lira akıtılmaktadır. Patronlar aynı zamanda, bir yandan 4 milyara varan prim borçlarını faizsiz kredi gibi kullanmakta, bir yandan da yine Tunç-Şide takriminin yordımıyla kurumun kredilerinden %1 faizle yararlanmaktadırlar. SSK'nın sigortalı işçiler için ayrılan konut kredileri bu çete tarafından vurguncu üstencilere, peşkeş çekilmektedir. SSK'nın başına çöreklenenler vurgun ve soyguncuların doğan açığı, işçilerden kesilen primleri yükselterek işçi sınıfının sırtına yüklemektedirler.

SSK'nın 31. genel kurulunda emekçiler yararına değişen birşey yoktur. Çalışan halkın sosyal güvenlik sorunları bir yığın halinde ortada durmaktadır. Bugün Türkiye'de sosyal güvenlik altına alındığı söylenenlerin sayısı 2 milyonu geçmemektedir. İş kazaları, meslek hastalıkları geçen yıla oranla daha çok artmıştır. Kurumun sağlık hizmetlerindeki başıbozukluk herkesçe bilinmektedir. Yurt dışında çalışan 1 milyona yakın işimiz emeklilik hakkı bu genel kurulda da geçirilmiştir.

İşçi sınıfının savaşla elde ettiği sosyal sigorta hakları barbarca çiğneniyor. SSK bugün bir bataklığa saplanmıştır. O, bu bataklıktan kurtarılmalıdır. SSK kapitalistlere değil, çalışan halk yığınlarına hizmet eder duruma getirilmelidir. Hangi sendikaya, konfederasyona bağlı olursa olsun bütün işçiler bunun için elele vermeli-dirler. TKP, emekçi halkın sosyal haklarını koruma ve genişletme savaşına büyük bir önem vermektedir. Onların bu uğurdaki savaşlarını vargüçüyle destekliyor.

Uygarlık dersi

Türkiye su almış bir gemiye benziyor. Ta 2.000 yılının ilk çeyreğine dek uzanan borçlara batmış. Bu nedenle, yurdu bu duruma iten burjuvazi, denize düşenin yılanı sarılması gibi, tutunacak dal arıyor.

Çağımızda az yatırımla çok gelir sağlayan işkollarının başında «turizm endüstrisi» yer alıyor. Hele Türkiye gibi iklimi ve tarihi renkli olan ülkeler için turizm, büyük bir döviz kaynağı. Gelgelelim, egemen çevrelerin turizm anlayışı da, bütün felsefeleri gibi derme-çatma. Hem döviz istiyorlar, hem de yabancı turist çekecek girişimleri engelliyorlar. Bu alanda da zorbalığa başvuruyorlar.

Bunun son örneğini Antalya'da gördük. Memleketimizin bu başta gelen turizm ve sanat merkezinde, Türkiye'de ilk defa yerli ve yabancı sanatçılar, duvarlara tablolar çizdiler, meydanlarda heykeller yaptılar. Bu girişim, Türk veya yabancı turistler bir yana, Antalya halkı arasında da büyük bir ilgi uyandırdı. Daha doğrusu sanat halkın günlük yaşamına girdi. Haziran başlarında resimlerin ve heykellerin önünde biriken kalabalıklar arasında başı örtülü kadınlar, köylüler görülüyor, bu emekçi insanlarımızla sanatçılar arasında sorulu-cevaplı konuşmalar geçiyordu.

Egemen çevreler ve onların hükümeti, halkın uyanmasına katkıda bulunan böyle bir girişime dayanamadılar. Gerici-faşist karması hükümeti oluşturan partilerin yan güçleri, komandolar ve benzerleri, bir gece bir işçi heykelini parçaladılar. Ertesi ve daha ertesi günler, hemen de her akşam, duvarlardaki tablolar karalandı; heykellere saldırıldı.

Bu durum karşısında valiliğin, polisin, savcılığın araya girmesi, en gözde turizm merkezimizin itibarını ayaklar altına alan bu barbarlığı yapanlara karşı tedbirler alması gerekiyordu. Ama hiçbiri istifini bozmadı. Besbelli ki, saldırı emri bu kez de Ankara'dan, hükümetten gelmişti. Buna karşılık Antalya'nın, Türkiye'nin, onurunu koruma ödevini halktan insanlar yükümlendiler. Birçok emekçi, Antalya festivalini düzenleyen belediye yetkililerine başvurarak, sanat yapıtlarının başında gece nöbeti tutacaklarını bildirdiler. Böylelikle de Türkiye'yi yönettiklerini iddia edenlere tam bir uygarlık dersi verdiler.

Faşizme tırmanışın bir kolu olan Antalya olayları, şu gerçeği bir kere daha ortaya koydu: Halkımızın bilinçlenme süreci, egemen çevrelerin talancı-terörcü yüzünü her alanda ortaya serecek bir hızla gelişmektedir. Bu düzeye erişen halkın bozuk düzeni devirerek, halkçı bir düzen kurması için en başta gelen koşul, birliğin sağlanmasıdır. Bunu yapacak olan da devrimci güçler, devrimci örgütlerdir.

Lenin köşesi

Proletarya enternasyonalizmine bağlılık

V. I. Lenin, enternasyonalizmin, her partinin kendi işçi sınıfı, ülke halkı karşısında sorumluluğu ile tüm komünizm davasının geleceği için olan sorumluluğun diyalektik birliği olduğunu belirtir. Ve der ki: «*Emeğin çıkarları çeşitli ülkelerden, çeşitli uluslardan emekçiler arasında tam bir güven, sıkı bir birlik gerektirmektedir. Kapitalistler, burjuvazi işçilerin savaşımını zayıflatmak, sermayenin egemenliğini güçlendirmek için işçileri bölmeye, uluslar arasında kin ve düşmanlıklar yaratmaya çalışmaktadır. Sermaye uluslararası bir güç olmuştur. Sermaye üzerinde utku, ancak işçilerin uluslararası birliğine ve uluslararası kardeşliğine dayanılarak kazanılır.*» (Tüm yapıtları, c. 40, s. 42-43.)

Lenin, proletarya enternasyonalizminin neleri gerektirdiğini de şöyle belirtir: «*Proletarya enternasyonalizmi, birincisi, bir ülkede proletarya savaşımının çıkarlarını dünya çapındaki savaşımın çıkarlarına bağımlı kılmayı; ikincisi, burjuvazi üzerinde utku kazanmış ulusun, uluslararası sermayenin alaşağı edilmesi için büyük özverilerde bulunmaya hazır olmasını gerektirir.*» (C. 41, s. 165-166.)

Lenin, çeşitli uluslara ve dinlere bağlı emekçilerin birliğini önerir. 1920 yılında Hindistan'daki gelişmelerle ilgili olarak Doğu halklarına şöyle sesleniyor: «*Emekçilerin kesin başarısının güvencesi onların örgütlülüğü ve disiplini, direşkenliği ve tüm dünya emekçileriyle dayanışmasıdır. Müslüman olanların ve olmayanların sıkı birlik ve bağlaşıklığını selâmlıyoruz. Bu birlik ve bağlaşıklığın tüm Doğu halklarına yayılmasını candan diliyoruz. Sömürgeciler üzerinde kesin utku ancak Hindistan, Çin, Kore, Japonya, İran ve Türkiye işçi ve köylüleri ele verirse ve özgürlük uğrunda hep birlikte savaşılırsa kazanılabilir.*» (C. 41, s. 122.)

Lenin, gerçek enternasyonalizmin nasıl olması gerektiğini şöyle belirtir: «*Enternasyonalizm lâfta, tumturaklı sözlerde, dayanışma ilân etmede, kararlar almada değil, gerçekte, özde olmalıdır.*» (C. 34, s. 280.)

Lenin, bir ülkede işçi sınıfını, emekçileri içine alan çok sayıda politik parti kurmaya çalışanları uyarır ve der ki: «*Biz burjuvaziye karşı savaşında herkesin kendi yolundan gittiği ayrı ayrı örgütler kurmamalı, çok sayıda bağımsız politik partiler kurarak kendi gücümüzü parçalayıp zayıflatmamalıyız. Biz, burjuvaziye karşı savaşımında dil ve ulus ayırımına bakmadan tüm proletaryaya dayanmalı, tüm teorik, pratik, taktik ve örgüt sorunlarını birlikte çözen, bir merkezden yönetilen, savaşkan, tek örgüt olarak hareket etmeliyiz.*» (C. 7, s. 122.)

Türkiye komünistleri proletarya enternasyonalizmini her zaman gözbebeği gibi korumuşlardır. TKP, işçi sınıfının güçlü ve denenmiş silâhı olan proletarya enternasyonalizmine bağlılığı Avrupa Komünist ve İşçi Partileri Berlin Konferansı'nda şöyle belirtmiştir: «*Proletarya enternasyonalizmi bütün ülkeler işçi sınıfının devrimci dayanışmasıdır. Biz, Türkiye Komünist Partisi, emperyalizme karşı savaşımında bu güçlü silâhı elden bırakmıyacağız.*»

30 Ağustos yaklaşırken

Halkımızın, emperyalistlere karşı kazandığı büyük utkunun 54. yıldönümü geliyor. Demirel Hükümeti, bu yıldönümü öncesinde, faşist tiranışta ordu içinde bir takım ayıklama eylemlerinde kendine destek bulma girişimlerine başvuruyor.

Hükümet, hava kuvvetleri komutanlığına kendi adamını atamak için general kadrosunu, o general sayısını artırıyor. İşbirlikçi burjuvazi, militarist klik ve hükümet ordudaki yurtseverlere karşı baskı politikasına 30 Ağustosun çok önce hız verdi. Bu tutumla birlikte silâhlanma yarışı, faşist tiranış ve kanlı komando saldırıları yoğunlaştı.

NATO'cu hükümet, militarist Sancar kliği 37 milyarlık ek askersel ödenek tasarısını meclisten geçiriyor. NATO, CENTO toplantılarında üzerine yeni yeni yükler alıyor. Bu yükleri halkın sırtına bindiriyor. Bu yol ülkemizi daha derin bunalımlara sürüklüyor. Bu gidiş, genel yumuşama sürecine karşıt bir yoldur. Böylesi bir politika izleyen bugünkü hükümet ülkemizin önünde duran, ivedilikle çözüm bekleyen sorunlarını geri atıyor.

NATO'culuk politikası, ülkemizin, halkımızın ocağına incir dikti. Amerikancı, NATO'cu hükümet, militarist klik devlet mekanizmasının, ordunun kilit yerlerine azılı gerici, faşistleri, MIT ajanlarını yerleştiriyor.

Ordudaki yurtseverler böylesi bir durum karşısında seyirci kalmaz, kalmamalıdır. Onların yeri, halkımızın, tüm ilerici güçlerin yanındadır. Ordudaki yurtseverler, dışta saldırgan, içte faşist bir politika izleyen bu hükümeti, militarist Sancar kliğini devirme savaşında, işçi sınıfımızın, halkımızın yanında önemli bir güçtür.

TKP, Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı, gerici-faşist karması hükümete karşı sendikal örgütlerin, yığın örgütlerinin her türlü çıkışını destekliyor.

İşçi çocuklar

1 Haziran uluslararası çocuklar günüdür. Bu gün sosyalist ülkelerde çocuklar için daha mutlu, daha güvenceli bir geleceğin, gelişmiş sosyalizmin kurulduğu, komünizmin temellerinin atıldığı koşullarda kutlandı. Kapitalist toplumlarda ise, emekçi halkın çocukları bu günü sağlık, beslenme, eğitim olanaklarından yoksun olarak karşıladılar. Bu düzende çocuklar, burjuvazinin ekonomik, politik bunalımının, ideolojik ve ahlaksal çöküntüsünün kurbanı oluyorlar. İzmir Şiriner Çocuk Cezaevindeki 360 çocuğun ayaklanması, gittikçe çökmekte olan kapitalist düzene ve bugünkü işbirlikçi burjuva hükümetinin faşist uygulamalarına karşı bir çıkıştır.

Kapitalist düzen, insan emeğinin, ama özellikle kadın ve çocuk emeğinin, ucuz işgücü olarak en gaddarca sömürüldüğü düzendir. Ülkemizde bunun en korkunç ve çarpıcı örneklerine tanık oluyoruz.

Bugün işin en önemli yanı, bu küçük insanların işçi sınıfı bilinciyle aydınlanmaları, sömürüye ve ezgiye karşı örgütlenerek direnmeleridir. Haziran ayında, daha oyun çağında 20 çocuk işçinin sendikalaşıp greve başlamaları, ülkemizde, bilinçlenmenin ve sendikal savaşımın çocukları bile kapsıyacak ölçüde geliştiğinin ilginç bir göstergesidir. Başoğlu Fabrikasında, daha ilkokulu bitirmeden 9 yaşında işe başlamış ve günde on saat çalışmanın karşılığında, haftada 140 lira alan çocuklar, bir grevin başlamasına yiğitçe önyak oldular. 12 yaşındaki grevci işçi kız çocuk, patronun oyununu bozmasını ve elde ettiği grev deneyimini şöyle anlatıyor: «*Ustabaşı grev oylamasından önce bizleri topladı. Sarı kart yerine kırmızı kart kullananları işten atarım, diyerek korkuttu. Baktım, kırmızı kartı kullanamıyacağım. Aklımı kullandım. Tam sandık başında oy kullanacağım. Usta başına orada bulunanlar duyacak şekilde, sarı kart mı kullanacaktım? diye sordum. Kızgınlığından suratıma tokadı indirdi. Ama sendikacılar duydular, onlar araya girince de, greve karşı sarı kart kullanmaktan kurtuldum.*»

Sömürü düzenine karşı yeni savaşçılar grev taburlarına giriyor. Kadın işçiler ve çalışan çocuklar, Türkiye işçi sınıfının sınıf savaşımının sıralarında yer alıyorlar.

TKP, sömürüye başkaldırmış bu genç savaşçıları selâmlar.

TKP, ülkemizde bütün çocukların okuyup eğleneceği, sağlıklı ve yeteneklerini özgürce geliştirebileceği mutlu bir gelecek için savaşıyor.

Faşizmin mikrop yuvası Ülkü Ocakları ve MHP kapatılmalıdır!

Sosyalist ülkelerde

■ Sovyetler Birliği'nde emekçilerin aylıkları sürekli artmaktadır. Son Beşyılık Ekonomik Kalkınma Planı döneminde işçi ve memurların ücretleri ortalama % 20, kolhozcu köylülerin ise % 25 oranında artmıştır. Sovyetler Birliği'nde son 10 yıl içinde fiyatlar hiç değişmemiştir. Üstelik televizyon, radyo, motosiklet, çamaşır makinesi, buzdolabı gibi malların fiyatlarında birkaç defa indirim yapılmıştır. Yine bu dönemde et, süt, yumurta, ekmeğe, şeker, pirinç gibi günlük tüketim mallarının fiyatlarında hiç değişiklik yapılmamıştır. Sovyetler Birliği'nde 1920 yılından bu yana kiralar değişmemiştir. Ev kirası, elektrik, gaz, su, yakıt maddeleri ve diğer hizmetlerle birlikte giderler ailenin gelirinin % 3 - % 5'ini geçmez. Dünyada en düşük kira parası Sovyetler Birliği'ndedir. Ulaşım ücretlerinde dünyada en ucuz olarak başta gelmektedir. Örneğin, Sovyetler Birliği'nde yolun uzunluğuna bakılmaksızın bir metro bileti 5 kapiktir. Nü York metrosunda ise, bunun 10 katıdır.

■ 1945 yılında Macaristan Halk Cumhuriyeti Avrupa'nın en geri kalmış bir tarım ülkesiydi. Bugün sosyalist Macaristan'da 800 dev fabrika bulunmaktadır.

1971-1975 yılları arasında Macaristan'ın endüstri üretimi ortalama yılda % 6,5 oranında artış göstermiştir. Son beş yıl içinde elektrik üretimi % 44, metalurji % 27, makine yapımı % 47 oranında bir artış kaydetmiştir. Sosyalist Macaristan geçen yıl 10.500 otobüs, 2.500 kamyon 1 milyon televizyon, 1 milyon radyo, 1 milyon buzdolabı, 1 milyon çamaşır makinesi ve 2,5 milyon da hesap makinesi üretmiştir.

■ Sosyalist Küba, kişi başına düşen kitap basımı ve yayımı bakımından Latin Amerika'da birinci yeri almaktadır. 1975 yılında 50 milyondan fazla kitap ve broşür basılmış ve yayımlanmıştır.

■ 1955 yılında Moğolistan Halk Cumhuriyeti'nde yalnız 22 gece okulu bulunurken, şimdi bunların sayısı 100'e ulaşmıştır. Bunun yanısıra 100'e yakın mevsim okulu da açılmıştır.

■ Polonya Halk Cumhuriyeti'nde son beş yıl içinde yüksek öğrenimde öğrencilerin sayısı 310 binden 450 bine yükselmiştir. Bugün Polonya'da halk ekonomisinde 700 binden fazla yüksek öğrenimli uzman çalışmaktadır.

Avrupa'da barış - güvenlik - işbirliği ve sosyal ilerleme

29-30 Haziran günleri DAC Başkenti Berlin'de 29 Avrupa komünist ve işçi partisinin konferansı yapıldı. «Avrupa'da barış, güvenlik, işbirliği ve sosyal ilerleme» adı altında yapılan konferansta bir ortak belge kabul edildi. Belgede özetle şunlar belirtiliyor:

Konferansa katılanlar, ülkelerinin sosyal, ekonomik ve politik koşulları ve ulusal özellikleriyle bağdaşan ve her partice başına buyruk ve bağımsız olarak işlenen ve kabul edilen kolektif bir çizgi temelinde tüm işçi sınıfının, demokratik güçlerin ve halk yığınlarının yararına olan barış, demokrasi ve sosyal ilerleme uğrunda partilerinin sürekli savaşıma kararlı olduklarını belirtirler.

Barış içinde yan yana yaşama politikası toplumsal düzenleri birbirinden ayrı devletler arasında aktif işbirliği ve uluslararası gerginliği azaltma tüm halkların yararına olduğu gibi, bütün insanlığın ilerleme davasına da uygun olduğunu bu partiler kesinlikle bildirirler. Bu, hiçbir zaman şu, ya da bu ülkedeki politik ve sosyal statükonun korunması anlamına gelmez. Tam tersine, bu, işçi sınıfının ve tüm demokratik güçlerin savaşının gelişmesi, aynı zamanda tüm halkların vazgeçilmez hakkı olan gelişme yolunu serbestçe seçmesi ve bu yoldan ilerlemesi, tekellerin egemenliğine karşı, sosyalizm uğrunda savaşın güçlenmesi için gerekli ön koşulları sağlar.

Avrupa'da bu temel üzerinde yeni bir durum oluştu. Uluslararası havayı zehirleyen bozı önemli sorunlar, görüşmeler yoluyla çözümlendi. Değişik devletler arasında birçok anlaşmalar, antlaşmalar bağlandı, belgeler imzalandı. Bütün bunlar, devletler arasında yeni ilişkilerin ve işbirliğinin geliştirilmesi, Avrupa anarşisinin birbirine karşı askersel bloklara bölünmesinin önlenmesi, silâhsızlanmaya gidilmesi için koşullar sağlamıştır.

Bugün Batı Avrupa'da işçi sınıfının, halk yığınlarının demokratik ve anti-faşist savaşı yeni boyutlara ulaştı. Bu ülkeler emekçilerinin, ilerici güçlerin ekonomik, sosyal ve politik yaşamın bütün alanlarında demokratik dönüşümlere yönelik hareketi genişliyor.

Özgürlüklerine ve bağımsızlıklarına kavuşan halklar etkili uluslararası bir güç oldular.

Konferansa katılanlar gerginliğin azaltılması yönünde ulaşılan ilerlemeyi vurguladılar. Bununla birlikte genel barışın henüz güvence altına alınmadığını, gerginliği azaltmanın süreklilik kazanmadığını, güçlü bir güvenliği ve işbirliğini engelleyen ciddi nedenlerin bulunduğu belirtilir.

Avrupa anarşisine tehlikeli, yıkıcı bir güce sahip olan silâhli kuvvetlerin yığılması, silâhlanmaya hız verilmesi, gittikçe daha fazla silâhın, bu arada yığınsal kırım araçlarının birikmesi, başka ülkelerin topraklarında askersel üslerin ve silâhli kuvvetlerin bulunması, emperyalistlerin baskısı ve ülkelerin içişlerine karışılması barış, güvenlik ve devletler arasında işbirliği için doğrudan doğruya tehlike kaynağıdır, Avrupa halklarının bağımsızlık ve ilerleme istemlerini gerçekleştirme yolunda başlıca engeldir.

Konferansa katılan Avrupa komünist ve işçi partileri bütün işçi ve memurları, köylüleri, orta katmanları, bilimsel-tekniğin alanında çalışan aydınları, sanatçıları, bütün yığın örgüt ve kuruluşlarını, Avrupa'nın barışçıl geleceği ve ilerlemesinden yana olan bütün insanları şu amaçlar uğrunda aktif eyleme çağırıyor:

1. AVRUPADA GÜVENLİĞİN GÜÇLENDİRİLMESİ VE SİLÂHSIZLANMANIN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ YÖNÜNDE ETKİLİ GİRİŞİMLERİN UYGULANMASI YOLUYLA GERGINLIĞI AZALTMA SÜRECİNİ DERİNLEŞTİRMEK

Konferansa katılanlar, gerginliğin azaltılmasını güçlendirme ve derinleştirme için, silâhsızlanmanın gerçekleşmesi, Avrupa anarşisinin askersel bloklara bölünmesinin giderilmesi ve Avrupa'da güvenliğin etkinleştirilmesi uğrunda bütün ülkelerin ortak çabaları gerektiğini belirttiler. Avrupa, askersel alandaki gerginliğin azaltılması girişimlerinin pratikte uygulanması bakımından örnek olmalıdır.

Avrupa komünist ve işçi partileri, halkları aşağıdaki istekler uğrunda kesin ve enerjik eyleme çağırıyorlar: Nükleer silâhlanma başta olmak üzere her türlü silâhlanmaya son verilmelidir. Birleşmiş Milletler çerçevesinde yapılan silâhsızlanma görüşmeleri hızlandırılmalı ve uluslararası kontrole dayanarak genel ve tam bir silâhsızlanmaya yönelik etken girişimler gerçekleştirilmelidir. Yabancı ülkelerdeki askersel üsler kaldırılmalı, başka ülkelerin topraklarında bulunan askersel birlikler geri çekilmeli ve dağıtılmalıdır. Nükleer silâhları olan devletlerin, aynı zamanda büyük askersel potansiyeli bulunan öteki devletlerin askersel bütçelerinde sürekli indirmeler yapılmalıdır.

Konferansa katılan partiler, genel Avrupa güvenliğiyle Akdeniz bölgesinde gü-

Avrupa'da barış - güvenlik - işbirliği ve sosyal ilerleme

venliğin sağlanması arasındaki sıkı bağdan hareket ederek, dünyanın bu bölgesinde silâh yığılmasına son verilmesi, atom silâhlarıyla donatılmış gemilerin Akdeniz'den çekilmesini, bütün yabancı askersel üslerin kaldırılmasını ve Avrupa'nın askersel bloklara ayrılmasının önlenmesi sürecinde Akdeniz'in bir barış denizi olmasını sağlamak için bütün yabancı filoların ve askerlerin çekilmesini istemektedirler.

2. FAŞİZMİN KÖKÜNÜ KAZIMAK – DEMOKRASİYİ VE ULUSAL BAĞIMSIZLIĞI SAVUNMAK

Avrupa komünist ve işçi partileri, İspanya komünistleriyle dayanışmasını dile getirir, anti-faşist ve demokratik harekette giderek artan birlik sürecini selâmlarlar. Konferansa katılan partiler, gericiliğe ve faşizm tehlikesine karşı özgürlüğü ve ilerlemeyi savunan Portekiz komünistleri ve öteki demokratlarla dayanışma içinde olduklarını bildirirler.

Avrupa komünist ve işçi partileri, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını ve toprak bütünlüğünü öngören Birleşmiş Milletler kararlarının derhal uygulanmasını, Kıbrıs'taki bütün yabancı askerlerin bir an önce çekilmesini, yerlerinden sürülen Kıbrıslıların güvenliklerinin korunması şartıyla evlerine dönmelerinin sağlanmasını, Birleşmiş Milletler denetiminde Kıbrıs'ta iki toplum arasında akılcı ve yapıcı görüşmelerin gerçekleşmesini isterler.

Konferansa katılanlar, TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİNİN LEGALE ÇIKMASININ SAĞLANMASINI KESİNLİKLE İSTERLER VE ÜLKEDEKİ TÜM DEMOKRATİK GÜÇLERLE DAYANIŞMALARINI BİLDİRİRLER.

3. KARŞILIKLI YARARA DAYANAN İŞBİRLİĞİNİ GELİŞTİRMEK – HALKLAR ARASINDA DAHA İYİ BİR ANLAYIŞ ORTAMI YARATMAK

Helsinki toplantısının sonuç belgesinde belirlenen ilke ve onlaşmalarla uyumlu bir biçimde Avrupa devletleri arasında işbirliği geliştirilmeli ve güçlendirilmelidir. Her halkın ve her insanın eşitliğine saygı gösterilmelidir. Yabancı işçilere, buldukları ülkelerin işçileri gibi çalışma koşulları ve eşit ücret sağlanmalıdır.

4. DÜNYADA BARIŞ, GÜVENLİK, ULUSAL BAĞIMSIZLIK VE SOSYAL İLERLEME

Konferansa katılan komünist ve işçi partileri, Avrupa'daki tüm emekçileri, demokratik ve barışsever güçleri, özgürlük ve bağımsızlığını savunan tüm halklarla dayanışmayı güçlendirmeye çağırıyorlar.

Benin Konferansı'na katılan komünist ve işçi partileri, görüşmelerde saptanan büyük çabaların gerçekleşmesinin, tüm halkların çıkarlarına uygun olacağına ve yeryüzünde barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm davasına önemli bir katkıda bulunacağına inanmaktadırlar.

Hükümet ve yargı

Demirel Hükümeti işçi sınıfının, emekçilerin, orta katmanların çoğunluğundan soyutlanmıştır. Bunun göstergeleri ortada duruyor: 1975 seçimleri de, hergün gelişen, yurt ölçüsündeki yığılmalı tepkiler de gerici-faşist karması hükümetin halk çoğunluğuna dayanmadığını gösteriyor. «Halk» adına, «ulus» adına alındığı söylenen ve doğrudan doğruya bir avuç vurguncunun çıkarına olan bütün hükümet kararları halkın istemleriyle hiç bir biçimde bağdaşmıyor.

Demirel Hükümeti yığınların artan direncinin yanı sıra, yargı organlarının da giderek sertleşen tepkileriyle karşılaşılıyor. Örneğin, Danıştay başkanı hükümetin danıştay kararlarını uygulamayışını Anayasayı çiğneme suçu olarak tanımladı. Cumhuriyet başsavcısı, MSP'li içişleri Bakanının nurluluk propagandasını serbest bırakan genelgesinin Yargıtay kararlarına aykırı olduğunu açıkladı. Anayasa Mahkemesi, MHP'ni yurtdışındaki yasa dışı örgütlenme girişiminden ötürü cezalandırdı.

TKP'ne göre, başta işçi sınıfı olmak üzere, halkın çoğunluğunun hükümete karşı direnişi, devlet mekanizmasında da, yargı organlarında da etkisini gösteriyor. Bu olumlu gelişme faşizme tirmanışı durdurma savaşına yeni olanaklar sağlıyor. Gerçekten de günümüzde faşizmi geriletme için ilerici, liberal ve dürüst yargıç ve savcıların yapacakları çok şey vardır. Bunların başında, MHP'nin faşist bir darbeye hazırlanmak, cinayet ve kanlı saldırılar düzenlemek suçlarından kapatılması geliyor.

Hükümetin halk çoğunluğuyla ve yargı organlarıyla açıkça karşı karşıya gelmesi bir tek anlam taşıyor: Bu hükümet, burjuva parlamenter yönetimin de sınırlarını aşmış, parlamenter yönetime özgü yasaların dışına düşmüş, tümüyle yasallığını yitirmiş bulunuyor. TKP işçi sınıfımızın, halkımızın çoğunluğunun istemediği bu yasa dışı, gerici-faşist karması hükümetin yıkılmasını, halktan yana, ileri, demokratik bir hükümetin kurulmasını istiyor.

Kardeş partilerle ilişkiler

TKP Merkez Komitesi Politik Bürosu dünya komünist ve işçi hareketine bağlı kardeş komünist partileriyle bağlarını daha da sıkılaştırmayı, onlarla ortak toplantılar, karşılaşmalar tertiplemeyi kararlaştırmıştır.

Dünya komünist ve işçi hareketinde doğan yeni sorunlar hakkında kardeş partiler arasında karşılaşmalar tertiplemek, karşılıklı aydınlanmak, kardeş partilerin bu sorunları çözüm biçimlerini bellemek, dünya komünist ve işçi hareketinin gelişmesine yardım eden bir tutumdur.

Bu anlayışladır ki, TKP, MK, Politik Büro Fransız Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin yaptığı daveti kabul etti. Politik Büro üyelerinden Ahmet Saydan'ın başkanlığında bir delegasyonu Paris'e gönderdi. Davet üç günlüktü. Birinci gün Fransız Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Büro üyelerinden Andre Vieuguet yoldaşın başkanlığında bir delegasyonla bir karşılaşmada bulunuldu. İki delegasyon, ülkelerindeki durum hakkında karşılıklı bilgi değiş tokuşu yaptılar. İki parti arasındaki ilişkileri daha da sıkılaştırmayı, dayanışmayı daha da güçlendirmeyi kararlaştırdılar. Ve bu kararın proletarya enternasyonalizmi ilkelere uygun olarak gerçekleştirileceğini de belirttiler.

Fransız Komünist Partisi, işçi sınıfının, Fransız halkının devrimci geleneklerini yaşatan ve geliştiren büyük bir partidir. Fransız tekellerine, bu tekellerin egemenliğine, emperyalizme karşı ardıcıl bir savaş yürütmektedir. Parti, bütün ilerici, yurtsever ve demokratik güçlerin, tekellerin egemenliğine, Giscard d'Estaing yönetimine karşı işçi sınıfının, emekçi halkın çıkarlarını savunmak amacıyla ortak bir eylem yaratmasını başarmıştır. Fransa'daki devrim hareketi için FKP'nin uzun bir savaşım sonunda elde ettiği bu başarı çok önemlidir.

(8. sayfadan devam)

ması, bir yandan da bütün anti-emperyalist güçlerin eylem birliğinin sağlanması için savaşıyor.

Bizler, Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Konferansına sunulan belgeyi imzalamakla bu savaşa yeni bir güç katacağımıza inanıyoruz. Bundan ötürü konferansın Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin yeni bir birlik ve dayanışması olarak belirmesi yukarıda da belirttiğimiz gibi dünya devrimci süreci için bir kazanımdır.

Değerli yoldaşlar, hepimize savaşınızda yeni yeni başarılar dileriz.

PARTİ YAŞAMI

TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin 29-30 Haziranda düzenlenen Berlin Konferansında yaptığı konuşma

Değerli yoldaşlar,

Komünist ve işçi hareketinde önemli bir yeri olan Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin bu konferansını partimiz adına selâmlarız. Konferansa sunulacak belgenin hazırlanması için yirmi aydan beri olağan üstü bir çaba harcayan, çok elverişli çalışma koşulları yaratan, yürüten ve yoldaşça konukseverlik gösteren Almanya Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesine candan teşekkür ederiz.

Ayrıca komisyon çalışmalarına katılan, konferansın toplanmasında emeği olan bütün yoldaşlara da teşekkür etmeyi borç biliriz.

29 Avrupa Komünist ve İşçi Partisinin bu konferansta bir araya gelmesi, barış, güvenlik ve sosyal ilerleme yolunda ortak bir belge ile dünya kamuoyunun önüne çıkmaları, dünya işçi hareketini, dünya barış ve güvenliğini, ulusal ve sosyal kurtuluş hareketlerini daha da güçlendirecektir.

Konferans, Avrupa ve dünya komünist ve işçi hareketinin önemli bir başarı ve kazanımıdır. Konferansın ana amacı da buydu ve bu amaca ulaşılmıştır.

Ana Belge uzun, yorucu ve kollektif bir çalışmanın ürünüdür. Ne yazık ki, belgenin bizim için bazı zayıf tarafları vardır. Örneğin, «proletarya enternasyonalizmi» deyiminin metinden çıkarılmış olması ve yerine «enternasyonalist dayanışma» deyiminin konmasını partimiz gönlü hoşluğuyla kabul etmiş değildir. Proletarya enternasyonalizmi bütün ülkeler işçi sınıfının devrimci dayanışmasıdır. Marksizm-Leninizmin başta gelen ilkelerinden biridir. Biz, partimiz, emperyalizme, tekellerin egemenliğine, sömürü düzenine karşı savaşta bu güçlü silâhi elden bırakmıyacağız.

Başka bir örnek, dünya devrimci sürecinin ana güçleri sayılırken Sovyetler Birliği'nin adı anılmıyor. Oysa dünya devrimci sürecinin ana gücü ve temel dayanağı Sovyetler Birliği'dir. Bu tarihsel bir gerçektir. Belgede bunun böylece anılmaması bu tarihsel gerçeği ortadan kaldıramaz.

Konferansa sunulan belge Türkiye'deki işçi hareketini ve emperyalizme, NATO'ya, işbirlikçi burjuvaziye karşı savaşımı güçlendirecek niteliktedir. Bu belge memleketimizde anti-emperyalist bütün güçleri savaşta yüreklendirecektir. Daha önemlisi, bu güçler arasında eylem birliğinin yaratılmasını kolaylaştıracaktır.

Türkiye kapitalizmin genel bunalımı

içindedir. Türkiye bir yandan az gelişmiş kapitalist bir ülke olduğundan, bir yandan da emperyalizmin bütün politik, ekonomik ve askersel sistemlerine, NATO'ya, SENTO'ya, Ortak Pazar'a bağlı olduğundan, emperyalist tekellerin, işbirlikçilerin egemenliğinde bulunduğu kapitalizmin genel bunalımları ülkemizde daha yıkıcı ölçüler alıyor.

Türkiye bugün enflasyon hızı bakımından % 30'la Avrupa'da başta geliyor. Enflasyon geniş emekçi yığınlarının belini gittikçe daha fazla büküyor. Öte yandan yerli yabancı tekellere, holdinglere, büyük toprak beylerine büyük vurgunlar, birikimler sağlıyor. Emperyalizmin ve yerli ortaklarının bu amansızca sömürüsü, soygunu, yağması ve bu düzeni faşist yöntemlerle, kanlı saldırılarla sürdürmeye çalışması, yalnız işçi sınıfıyla büyük burjuvazi arasında değil, burjuvazinin kendi içinde de ayrışmaları, çatışmaları, zıtları keskinleştiriyor. Tekelci olmayan burjuvazi ile tekelci burjuvazi arasındaki çelişki ve çatışmalar zaman zaman kanlı bir nitelik kazanıyor. Bugünkü Demirel ortak hükümeti, işbirlikçi, tekelci burjuvazinin, büyük toprak beylerinin, en gerici, en saldırgan çevrelerin egemenliğini savunuyor. Bu egemenliği işçi sınıfına, devrimci gençliğe, aydınlara, subaylara karşı kanlı faşist saldırılarla sürdürmeye çalışıyor.

Bu kanlı saldırıların başta gelen amacı, hızla gelişen işçi hareketini, anti-emperyalist akımları ezme ve bu akımları parçalamaktır. Hükümet ve egemen çevreler bu amaçlarına anti-komünizmi, anti-Sovyetizmi körükleyerek de varmak istiyorlar. Fakat bugün artık anti-komünizm ve anti-Sovyetizm beklemedikleri sonuçları vermiyor. Bir yandan partimizin anti-komünizmle, anti-Sovyetizmle ardıcıl savaşımı, bir yandan Sovyetler Birliği'nin barış politikası, halkımıza ekonomik yardımları, düşmanı birbirinden ayırma olanakları sağlıyor.

Bugün Türkiye'de tipik olan işçi sınıfının nicel, nitel örgütlenme ve bilinçlenme bakımlarından güçlenmesi, gelişmesidir.

İşçi sınıfı, emperyalizme, yerli ortaklarına, sömürücülere, gericiliğe, faşist yöntemlere karşı sınıf savaşımında gerek sendikal, gerekse politik alanlarda birliğe yönelmiştir. Türkiye'de işçi grevleri, gösterileri, mitingleri süreklidir. İşçi sınıfının ekonomik savaşları hızla politik savaşıma dönüşmektedir. 52 yıllık bir ya-

saklamadan sonra bu yıl 1 Mayıs'ın İstanbul'da 500 bine yakın bir işçi yığını tarafından, işçi sınıfının savaş, birlik ve enternasyonalist dayanışma günü olarak anılması rastgele bir olay değildir. Böylesi bir gelişme sınıf savaşımında işçi sınıfının nicel, nitel gelişmesinin sağladığı birikimin bir sonucudur.

İşçi sınıfının bu savaşımı, tekelci olmayan burjuvazinin, orta tabakaların, gençliğin, aydınların, silâhli kuvvetlerdeki yurtseverlerin emperyalizme, sömürü düzenine ve bu düzeni savunan hükümete karşı direnişlerini güçlendiriyor, onları cesaretlendiriyor.

İşçi sınıfına, emekçi yığınlarına karşı sömürü düzenini saldırı yöntemleriyle dayatmak isteyen hükümet ve egemen çevreler dış politikalarında da emperyalizme daha fazla ödün vermek, NATO'ya daha fazla sarılmak politikasını izliyorlar. Bağımsız bir devlet olan Kıbrıs'a saldırı, adanın bir kısmının işgal edilmesi, bu halk ve barış düşmanı politikanın bir örneğidir. TKP ilk günden beri burjuvazinin Kıbrıs saldırısına karşı çıktı. Kıbrıs'ın bağımsızlığı, toprak bütünlüğü ve egemenliği, bütün yabancı silâhli kuvvetlerin, bu arada Türk ordusunun adadan çekilmesi ve adada iki topluluğun demokratik haklarına saygı gösteren bir rejimin kurulması için savaştı. Olaylar TKP'nin bu politikasının doğruluğunu ispatladı.

TKP barışı ve güvenliği güçlendirici bir politikadan yanadır. Bütün komşularımızla içten dostluk, karşılıklı yarara dayanan ilişkilerin kurulmasını ister. Sosyalist ülkelerle, en başta büyük komşumuz Sovyetler Birliği ile yakın politik, ekonomik ve kültürel bağların kurulması Türkiye'de anti-Sovyetizmin, anti-komünizmin geriletilmesi, demokratik akımların gelişmesine yardımcı olmaktadır.

Partimiz, Türkiye'de anti-emperyalist, demokratik hareketlerin güçlenmesinin objektif koşullardan doğduğuna, zıtların gittikçe sivrileştiğine, bütün görüşlere karşı Türkiye'nin emperyalizmin, NATO'nun zayıf noktası olduğuna inanıyor. Ne var ki, anti-emperyalist devrimci güçler dağınmıştır ve bu, devrim hareketini güçten düşürüyor, egemen çevrelere, emperyalizme ve işbirlikçilerine egemenliklerini sürdürmeye yarıyor.

Partimiz bu zafırın giderilmesi, bir yandan işçi sınıfının birliğinin oluşturul-

(Devamı 7. sayfada)